

Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk

Rok 2018 je aj syslím rokom

Tlačová správa

13. novembra 2018

V roku 2018 sa sysľom pasienkovým na Slovensku veľmi darilo, odborníci ho nazývajú aj syslí. Títo prví zimní spáči oddychujú vo svojich norách ešte len tri týždne, teplé októbrové dni naplno využili. Kým minulý rok sa v Slovenskom krase uložilo na spánok 400 sysľov, túto jeseň to už bolo 600. Darilo sa im aj na Muránskej planine v lokalite Biele vody – pod zemou si spokojne odľuďuje viac ako 2 000 sysľov. Pre prežitie počas chladných dní je kľúčové poriadne vykrmenie – aj počas spánku potrebujú dostatok energie. Teplé jesenné dni im v zbere potravy výrazne pomohli.

„Kedysi bežné zviera, neskôr veľmi vzácne, sa pomaly vracia do slovenskej prírody. Vyžaduje územia, ktoré sú pravidelne spásané alebo kosené, úbytok pasienkov je dôvodom, prečo z mnohých miest sysle úplne vymizol. V projekte LIFE Energia sme na dvoch lokalitách v Slovenskom krase (Hrhov a Gemerská Hôrka) prišli v poslednej chvíli – bez pomoci človeka by tu sysle neprežili. Od roku 2015 obnovujeme plochy, kde sa môže rozširovať – okrem pravidelného kosenia sme odstránili aj nálety stromov a kríkov. Môžeme skonštatovať, že pre sysle to bol najlepší rok za posledné dve desaťročia, každý deň mohli vyliezť z nory a napásť sa – nebolo totiž veľa daždivých alebo chladných dní po sebe. Príjemné teploty na jeseň využili nezvykle až do 20. októbra, minulý rok už koncom septembra spali. V Gemerskej Hôrke sme v lete zaznamenali aj povodne, napriek tomu tu prezimuje 100 sysľov (v roku 2015 tu bolo 16 jedincov). Hrhov má 500 zimujúcich sysľov (v roku 2015 – 75 jedincov). Veľmi im pomohlo aj prikrmovanie slnečnicou a jablkami, takéto opatrenie pomáha počas zimovania prežiť vyššiemu počtu sysľov a zároveň podporí väčší počet mláďat u samíc,“ hovorí Ervín Hapl z Ochrany dravcov na Slovensku.

„Sysľa pasienkového môžeme nazvať aj „eko-manažér“ – svojou prítomnosťou dokáže pozitívne ovplyvniť prítomnosť mnohých druhov rastlín a živočíchov. Jeho význam je veľmi dobre vidieť na obnovenom sysľovisku na Bielych Vodách na Muráni, kde sa v súčasnosti vyskytuje až dvetisíc sysľov. Aj tu významne pomohlo prikrmovanie. Od jari do jesene prebieha „zdravotná previerka“ - prežijú hlavne zdravé jedince. Zistili sme, že jastraby a krkavce ulovili počas roka pomerne veľa sysľov, pričom išlo predovšetkým o slabé jedince. Chránia tak populáciu pred možným šírením chorôb. Na lokalite začali loviť i vzácne mačky divé. Tým, že sa tlak niektorých predátorov sústreďuje na sysle, začalo sa dariť iným, dovtedy loveným druhom. Opäť sa objavila jašterica zelená (naposledy pozorovaná na Bielych vodách v roku 1958), z vtákov tu vídame vzácneho skaliarika sivého, či škovránka stromového. Dômyselné nory pomáhajú počas silných dažďov zadržať vodu v krajine a predchádzajú tak záplavám. Neustále hrabanie vytvára podmienky pre veľké množstvo rastlín, ktoré by inak v konkurencii nemali šancu, preto „syslie lúky“ kvitnú oveľa pestrejšie ako lúky bez sysľov. Nory poskytujú úkryty pre iné živočíchov, napríklad čmeliaky, na Hrhove sme dokonca aj priamo v aktívnych norách našli ropuchy zelené. Veríme, že zima bude pre tieto úžasné zvieratá priaznivá a na jar sa ich zobudí čo najviac,“ uzatvára Hapl.

Doplňujúce informácie:

- Slovensko má za sebou piaty najteplejší október od začiatku 20. storočia. Aj to bolo dôvodom, prečo sa sysle uložili na zimný spánok neskôr.
- Sysle pasienkový patrí medzi pravých zimných spáčov, súvisle prespí aj 5 mesiacov, budí sa zvyčajne koncom februára. Každý sysle má samostatnú noru hlbšiu ako 80 cm pod zemou – to je hranica, do akej na Slovensku zvyčajne premrzá pôda. Na jar – po zobudení – si zo svojho zimného príbytku vyhrabú novú dieru a vyjdú von. Podľa ich počtu zoológovia vedia, koľkým zvieratám sa podarilo zimu prežiť.
- Sysle pasienkový je pre svoj krásny vzhľad a spôsob života medzi ľuďmi veľmi obľúbený. Je známy svojím panáčkovaním a tým, že v prípade nebezpečenstva silno zapíska, aby varoval ostatné sysle. Vyskytuje sa v lokalitách, ktoré sú pravidelne kosené alebo spásané. V dávnej minulosti pozostávali jeho kolónie z niekoľko tisíc jedincov a bol pokladaný za škodcu, dnes ho ochrancovia prírody i farmári opätovne vypúšťajú na svoje pasienky.
- Sysle pasienkový je hlodavec, názov je odvodený z jeho obľúbeného prostredia - lúk a pasienkov. Pod zemou buduje systém chodieb, ktoré využíva ako úkryt, sklad potravy, výchovu mláďat či zimný spánok. Zemné skrýše si vyhrabáva pazúrikmi, ktoré mu rastú na každej končatine. Syslie líčne vačky sú veľké, aby si v nich mohol nahromadenú potravu odniesť do podzemných chodieb, kde si robí podzemné zásoby. Skonzumuje ich, ešte kým je aktívny, kŕmi nimi mláďatá. Patrí medzi „slnkomilné“ zvieratá, keď prší alebo je chladnejšie, je menej aktívny.

Viac o projekte LIFE13 NAT/SK/001272 ENERGIA sa dozviete na webovej stránke www.lifeenergia.sk. Projekt je podporený Európskou úniou v rámci programu LIFE a významnou mierou prispieva k zlepšeniu podmienok kritériových druhov vtákov v územiach siete Natura 2000.

